

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Warszawa,

Adam Bodnar

XI.518.1.2019.AS

**Pan
Zbigniew Ziobro
Minister Sprawiedliwości**

Wykonując zadania Rzecznika Praw Obywatelskich i niezależnego organu do spraw równego traktowania szczególną wagę przywiązuję do zagadnienia przeciwdziałania wszelkim przejawom przemocy w bliskich związkach i relacjach rodzinnych. Od początku mojej kadencji podkreślam, że opracowanie skutecznego systemu przeciwdziałania i zwalczania przemocy domowej jest konieczne, aby chronić życie i zdrowie narażonych na nią osób. **Zapewnienie bezpieczeństwa obywateli jest bowiem, w mojej ocenie, jednym z najważniejszych obowiązków władzy publicznej.**

Mając na uwadze, że osiągnięcie tego celu wymaga współpracy wielu osób i instytucji państwowych, **w dniu 23 kwietnia br. przekazałem Panu Ministrowi, z prośbą o ustosunkowanie się,** kopię wystąpienia generalnego skierowanego uprzednio do Prezesa Rady Ministrów¹, w którym przedstawiłem **listę najistotniejszych problemów związanych z nieprawidłowym funkcjonowaniem systemu wsparcia osób pokrzywdzonych przemocą domową i resocjalizacji sprawców w Polsce.** W wystąpieniu tym **sformułowałem szereg rekomendacji, których wdrożenie pozwoliłoby realnie poprawić sytuację osób, które doświadczają przemocy w rodzinie.** Szczegółowo przedstawiłem międzynarodowe standardy w zakresie ochrony ofiar przemocy domowej, wynikające m.in. z Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności² i orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, Konwencji o eliminacji wszelkich form dyskryminacji kobiet³ oraz Konwencji Rady Europy o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej⁴. Opracowane przeze mnie

¹ Wystąpienie generalne Rzecznika Praw Obywatelskich do Prezesa Rady Ministrów z dnia 28 stycznia 2019 r.

² Konwencja sporządzona w Rzymie dnia 4 listopada 1950 r., Dz.U. z 1993 r. Nr 61 poz. 284.

³ Konwencja przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 18 grudnia 1979 r., Dz.U. z 1982 r. Nr 10, poz. 71.

⁴ Konwencja sporządzona w Stambule dnia 11 maja 2011 r., Dz.U. z 2015. poz. 1390.

zalecenia uwzględniały także wymogi dyrektywy ustanawiającej normy minimalne w zakresie praw, wsparcia i ochrony ofiar przestępstw⁵.

Z przykrością stwierdzam, że niniejsze wystąpienie pozostaje dotychczas bez odpowiedzi, a przecież odnosi się do fundamentalnych dla wielu osób zagadnień, których uregulowanie pozostaje we właściwości podległego Panu Ministrowi resortu. W związku z tym, na podstawie art. 16 ust. 1 w związku z art. 17 ust. 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich⁶, ponownie proszę o niezwłoczne ustosunkowanie się do rekomendacji zawartych w ww. wystąpieniu, nie później niż w terminie 14 dni od dnia uzyskania niniejszego pisma.

Dodatkowo chciałbym zaznaczyć, że moje rekomendacje dotyczące m.in. konieczności niezwłocznego wprowadzenia środków natychmiastowej izolacji sprawcy od osoby pokrzywdzonej oraz usprawnienia procedury rozpatrywania przez sądy wniosków o wydanie nakazu opuszczenia przez sprawcę wspólnie zamieszkiwanego lokalu, które zawarłem w przekazanym Panu Ministrowi wystąpieniu, pozostają zbieżne z zaleceniami sformułowanymi przez Panią Dunję Mijatović, Komisarz Praw Człowieka Rady Europy w najnowszym raporcie z wizyty w Polsce i opublikowanym 28 czerwca 2019 r.⁷. Warto zatem w podejmowanych działaniach mieć je szczególnie na uwadze.

Ponadto, w nawiązaniu do toczących się w Ministerstwie Sprawiedliwości prac nad nowelizacją⁸ ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie⁹, będę również zobowiązany za przedstawienie szczegółowych informacji na temat aktualnego stanu tych prac, w tym udostępnienie przygotowanego projektu i wskazanie planowanego terminu zakończenia prac legislacyjnych.

⁵ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/29/UE z dnia 25 października 2012 r. ustanawiająca normy minimalne w zakresie praw, wsparcia i ochrony ofiar przestępstw oraz zastępującej decyzję ramową Rady 2001/220/WSiSWDz.U. UE L 315 z 14 listopada 2012 r. str. 57-73.

⁶ Dz. U. z 2018 r. poz. 2179, z późn. zm.

⁷ Komisarz Praw Człowieka Rady Europy Dunja Mijatović „Raport po wizycie w Polsce w dniach 11 - 15 marca 2019 r.”, dostępny: <https://rm.coe.int/raport-po-wizycie-w-polsce-w-dniach-11-15-marca-2019-r-komisarz-praw-c/1680953727>.

⁸ Zob. Komunikat Biura Komunikacji i Promocji Ministerstwa Sprawiedliwości z dnia 27 czerwca 2019r., dostępny: <https://www.gov.pl/web/sprawiedliwosc/natychmiastowa-ochrona-dla-ofiar-przemocy-domowej-przelomowa-ustawa-antyprzemocowa?fbclid=IwAR0HEnduQW1sWa2II2qYXGHosMlcbLeTCkB7ruSW3y9hoEy7n9-nT45Hq0>.

⁹ Dz.U. 2015 poz. 1390 j.t.